БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 21 (5370).

30 ЯНВАРЬ ПАЙШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Тўққизинчи бешйилликнинг аниқловчи йили Тошкент тўқимачилик комбинатида самарали бўлди. Маҳсулот реализация қилиш плани белгиланганидан анча ошириб бажарилди. Бунда пухта ташкил қилинган социалистик мусобақанинг роли катта бўлмоқда.

Яқинда комбинатнинг меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришган бир группа кишилари муносиб тақдирланди. Жумладан, Мария Ленкова ВЦСПС-нинг Фахрий ёрлиғини олишга муяссар бўлди. Бир группа тўқимачилар Узсовпрофнинг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Улар орасида Мария Чубасова, Фаина Коротева, Насриддин Йўлдошев, Ханифа Шахобиддиновалар бор. Узсовпрофнинг Ҳурмат китобига машҳур тўқувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Лидия Казанцева ва Хури Шомуротоваларнинг номлари ёзилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, йигирувчи Буолма Жўраева, унинг сменадоши Любовь Герасимоваларнинг номлари эса область касаба союзлари Советининг Ҳурмат китобига қайд қилинди. Шунингдек, яна ўнлаб тўқимачиларга «Социалистик мусобақа ғолиби» ва «Тўққизинчи беш йиллик зарбдори» фахрий унвонлари берилди.

ҚИШЛОҚ ЭНЕРГЕТИКА БАЗАСИ

28 январь куни Москвадаги Союзлар уйининг Колонна залида очилган умумиттифоқ илмий ишлаб чиқариш конференциясининг муҳокамасига қишлоқ хўжалигини янада механизациялаш ва электрлаштириш проблемалари қўйилди. Конференция қатнашчилари — қишлоққа аталган техникани лойиҳалаш, ишлаб чиқариш, ундан фойдаланиш билан алоқадор министрликлар ва идораларнинг раҳбар ходимлари, шунингдек қишлоқ хўжалиги технологлари, ишлаб чиқариш илғорлари, олимлар КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, шу Пленумда ўрток Л. И. Брежнев нутқи, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида актуал вазифаларни кўриб чиқмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Қишлоқ хўжалиги министри Д. С. Полянский қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш ва электрлаштиришнинг ҳозирги аҳволи ва уни янада ривожлантириш тўғрисида доклад қилди. Трактор ва Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри И. Ф. Синицин, Чорвачилик ва Озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик министрининг биринчи ўринбосари Ю. Н. Писарев, Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг Раиси А. А. Ежевский, СССР Энергетика ва Электрлаштириш министри П. С. Непорожний, Автомобиль саноати министрининг ўринбосари Е. А. Башинжагян ҳам нутқ сўзладилар.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани Раиси Н. К. Байбаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, СССР министрлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашмоқдалар.

(ТАСС).

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ УМУМАРМИЯ КЕНГАШИ

29 январда Москвада идеология ходимларининг умумармия кенгаши тугади. Бу амалий учрашув иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали А. А. Гречконинг «КПСС Марказий Комитетининг қарорлари асосида СССР Қуролли кучларидаги идеология ишининг вазифалари» тўғрисидаги докладини муҳокама қилдилар.

Кенгашда қатнашган жангчилар бутун совет халқи билан биргаликда Коммунистик партиянинг доно сиёсатини, партия Марказий Комитетининг ҳамда ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги кўп қиррали ва тинимсиз фаолиятини қизғин маъқуллаётганликлари ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини айтдилар.

Кенгашда А. А. Гречко якунловчи нутқ сўзлади.

Кенгаш иштирокчилари командирларга ва сиёсий ходимларга, пропагандистларга ва агитаторларга, СССР Қуролли Кучларининг барча идеология ходимларига қарата якдиллик билан мурожаат қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитетига баланд руҳ билан мактуб қабул қилинди. Кенгаш қатнашчилари ушбу мактубда ленинчи Марказий Комитетни ишонтириб айтдиларки, коммунистлар билан комсомоллар, барча совет жангчилари ўз халқига бундан кейин ҳам садоқат билан хизмат қиладилар, социалистик ватаннинг хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

(ТАСС).

ШЎРҲОК ЕРЛАР ҲАМ СЕРҲОСИЛ БЎЛИШИ УЧУН

Мамлакатимизда икки миллион гектар майдон шўрҳок ерлардан иборат. Шунинг ярми Ўзбекистондадир. Республика мелиораторлари тупроқнинг шўрини кетказиш, шўрҳок ерларнинг унумдорлигини ошириш соҳасида бой тажриба тўпладилар. Мана шунинг учун ҳам ирригаторларнинг 28 январда очилган Бутуниттифоқ кенгаши ўтадиган жой қилиб Тошкент танлаб олинди.

Кенгашни СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Б. Г. Штепа очди. «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев Мирзачўлда шўрҳок ерларни ўзлаштириш истиқболлари тўғрисида гапириб берди, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари А. Р. Рустамов ўзининг нутқини Ўзбекистонда суғориш ва дренаж шоҳобчаларидан фойдаланишни такомиллаштиришга бағишлади.

Кенгаш иштирокчилари далаларнинг шўрини ювишни такомиллаштириш масалаларини, мелиорация самарадорлигини ошириш ҳамда шўрҳок ерларда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, мелиорация ишларини механизациялаш йўлларини муҳокама қиладилар.

(ЎзТАГ).

СТУДЕНТЛАР ҚУРИЛИШ ОТРЯДЛАРИНИНГ СЛЁТИ

Республика студентлар қурилиш отряди бултур 28 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажарди. Шу вақт ичида 109 та уй-жой биноси, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш бинолари фойдаланишга топширилди. Ўзбекистон қурилиш отрядларининг жангчилари юзлаб қишлоқ мактабларини ва махсус кабинетларни ремонт қилдилар.

Студентлар қурилиш отрядларининг Ўзбекистон комсомолининг 50 йиллигига ва студентлар ватанпарварлик ҳаракатининг 10 йиллигига бағишланган республика слётида ана шулар ҳақида гапирилди. Слёт 29 январь куни Тошкентда ўтказилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг слёт қатнашчиларига, барча студентлар ва ўқувчиларга, ватанпарварлик ҳаракатининг ташкилотчиларига табриги қарсаклар билан кутиб олинди. Табрикни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин ўқиб берди.

Слётда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов нутқ сўзлади.

Слётда қардош республикалар студентлар коллективларининг вакиллари иштирок этдилар. Улар ўзбекистонлик дўстларини қизғин қутлаб, ўқишда янгидан-янги муваффақиятлар, меҳнатда янги ғалабалар тиладилар.

Республика Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин тантанали вазиятда студентлардан бир группасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиқларини топширди.

Слёт қатнашчилари Ўзбекистондаги барча студентларга мурожаат қабул қилдилар. Бу мурожаатда тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ўқишда, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришишга даъват этилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СТУДЕНТЛАР ҚУРИЛИШ ОТРЯДЛАРИ РЕСПУБЛИКА СЛЁТИНИНГ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети студентлар қурилиш отрядлари слетининг иштирокчиларини, барча студентлар ва ўқувчиларни, ватанпарварлик ҳаракатининг ташкилотчилари ва активларини қизғин табриклайди.

Республиканинг биринчи студентлар қурилиш отрядлари курашчилари Ўрта Осиё марказ газопроводи қурилишида қатнашган ва ўзларининг ҳисоб варақаларига дастлабки миллион сўм ўзлаштирилган капитал маблағни ёзиб қўйгандан бери ўн йил ўтди.

Студентлар Енисейда энергетика гигантини, Кама ва Вольжск автомобиль заводларини, Тахиатош ва Туямўйин гидроузелларини, Андижон ва Чорвоқ сув омборларини, Бухоро ип-газлама комбинатини, Ўзбекистон ва Қозоғистонда, Приморье ва Олтой ўлкаларида, Мари АССРда, юзлаб бошқа халқ хўжалик объектларини қуришда қатнашиб, меҳнаткашларнинг меҳр-муҳаббати ва ҳурматига сазовор бўлдилар. Ўтган 10 йил мобайнида 122 минг студент, ўрта махсус ўқув юртлари ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари қурилиш отрядларида ишлаб, меҳнат ва ижтимоий сиёсий камолот мактабини ўтдилар. Улар 125 миллион сўм капитал маблағни ўзлаштирдилар.

Шуни комил ишонч билан айтиш мумкинки, студентларнинг қурилиш отрядлари олий мактаблар ва техникумларнинг таълим-тарбия жараёнида мустаҳкам қарор топди, гражданлик ва меҳнатда чиниқишнинг ҳамма эътироф этган мактаби коммунистик эътиқод мактаби бўлиб қолди.

Улуғ ғалабанинг 30 йиллиги, республика комсомолининг олтин юбилейи нишонланадиган, тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили бўлган 1975 йил кўпгина воқеалар билан унутилмас йил бўлиб қолади.

Бу йил Ўзбекистон меҳнаткашлари олдида жуда катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига қилган Мурожаатида шу вазифалар белгилаб берилди. Республика студентлари ва ўқувчиларининг кўп минг кишилик армияси шу вазифаларни муваффақиятли бажаришга ўзининг амалий ҳиссасини қўшмоғи керак.

Студентларнинг қурилиш отрядлари меҳнаткашлар коллективларида план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун, меҳнат унумдорлигини тинмай юксалтириш, ишнинг таннархини камайтириш, объектларни тезроқ фойдаланишга топшириш учун социалистик мусобақада ғоят актив иштирок қилишлари лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети қатъий ишонч билдирадиларки, республика студентлар, қурилиш отрядларининг курашчилари улуғ Лениннинг коммунизмни ўрганайлик, коммунизмни қурайлик, деган васиятига содиқ эканликларини ўз ишлари билан исбот этадилар, ҳамма жойда ва ҳамма ишда юксак онглилик, меҳнатда ва жамоат ишида активлик намунасини кўрсатадилар, тўққизинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Яшасин, партиянинг жанговар ёрдамчиси ва резерви Ленин комсомоли! Беш йилликни ғалаба билан туғаллаймиз! Ҳамма нарса меҳнатда ғалаба қозониш учун сафарбар этилсин!

Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм тантанаси сари олға!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЮКСАК МАРРАЛАР

ОҲАНГАРОН ЦЕМЕНТ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

Оҳангарон цемент комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари 1974 йилни меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлади.

Маҳсулотни реализация қилиш юзасидан йиллик топшириқ муддатидан илгари, 27 декабрда бажарилди. Пландан ташқари 859 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, 17 минг тонна цемент, 3 миллион шартли плита шифер, 18 шартли километр узунликда асбоцемент қувур, 26600 кубо метр минерал момиқ буюмлар ишлаб чиқарилди. Умуман ишлаб чиқариш хажми 1973 йилга нисбатан 7 процент кўпайди.

Оҳангарон цемент комбинати коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ўз зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади:

— 1975 йилги давлат планини маҳсулотни реализация қилиш бўйича 26 декабрда бажарамиз. Пландан ташқари 560 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан 1,5 процент оширамиз;

— Пландан ташқари 26 минг тонна цемент, 2 миллион шартли плита шифер, 14 минг куб метр момиқ буюм, 10 шартли километр узунликда асбоцемент қувур ишлаб чиқарамиз ва реализация қиламиз;

— Ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг таннархини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 24 минг сўм фойда олинишига эришамиз. Цемент пухталигини ҳар квадрат сантиметрга 2.5 килограмм оширамиз;

— Учинчи айланма печда винт занжирли тўсиқни, учта айланма печда Ўрта Осиё газ илмий-текшириш институти яратган янги газ горелкасини жорий этамиз, шифер ишлаб чиқаришда гидропушитель ва трубо смесителлар ўрнатамиз. ВТ—12 маркали асбоцемент қувур ишлаб чиқаришни, иккинчи технология линиясида минерал момиқдан пишиқроқ плиталар ишлаб чиқариш технологиясини ўзлаштирамиз;

— Технология жараёнларини автоматлаштириш ҳисобидан 200 минг киловатт-соат электр энергияни ва шартли ёнилғига айлантириб ҳисоблаганда 100 тонна табиий газни тежаб қоламиз;

— Коллективнинг меҳнат ва турмуш шароитини янада яхшилаш мақсадида технология жараёнларини чангсиз қилиш ва ишлаб чиқариш эстетикасини жорий этиш, шунингдек, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш юзасидан комплекс тадбирларни амалга оширамиз, 50 ўринли профилакторийни қуришга киришамиз;

— 125 минг сўм иқтисодий самара берадиган 85 та рационализаторлик таклифларини жорий этамиз;

Оҳангарон цемент комбинати коллективи Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрлигининг барча меҳнаткашларини беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани авж олдиришга чақиради.

Социалистик мажбуриятлар Оҳангарон цемент комбинатчи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишларида муҳокама қилиниб, қабул этилган.

„КОСМИК-705" ПАРВОЗДА

1975 йил 28 январда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-705» учирилди.

Йўлдошда космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

ДЕМОКРАТИЯ ВА СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ УЧУН КУРАШДА

ҲИНДИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ X СЪЕЗДИ

ВИЖАЯВАДА, (28 январь). (ТАСС махсус мухбирлари). Ҳиндистон Коммунистик партиясининг бу ерда ўтаётган X съездида Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг Бош секретари Ражешвара Рао мамлакатдаги сиёсий аҳвол тўғрисида доклад қилди.

Ҳиндистон Компартиясининг IX съездидан бери ўтган давр ичида халқаро майдонда тинчлик ва тараққиёт кучлари фойдасига туб ўзгаришлар содир бўлганлиги докладда кўрсатиб ўтилади. Бу ўзгаришлар Ҳиндистондаги сўл ва демократик кучлар курашини кучайтиришга кўмаклашди.

Ҳиндистон Компартияси, деди Р. Рао, Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда ўзи ўйнаган роль билан фахрланиши мумкин. Совет Иттифоқи билан дўстлик — Ҳиндистон аҳолисининг кенг табақалари қизғин маъқуллаб, қўллаб-қувватлаётган сиёсатимизнинг энг асосий принципларидан биридир. Ҳиндистоннинг СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстона муносабатлари мамлакат ичкарисидаги сўл ва демократик кучлар учун куч-қувват ва илҳом манбаи бўлиб хизмат қилмоқда.

Ҳисобот даврида, деди сўнгра Р. Рао, Ҳиндистон Компартиясининг жаҳон коммунистик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларининг софлиги йўлидаги, маочиларнинг, ўнг ревизионистлар, сўл оппортунистларнинг қўпорувчилик фаолиятига қарши чиқишлари актив характерда бўлди.

Р. Рао шуни таъкидладики, «муқаррар тус олган воқеалар давомида маоизмнинг марксизмга, ленинизмга зид назарияси барбод бўлди. Маочи раҳбарлар ўзларининг империализм ва жаҳон реакцияси энг агрессив доираларининг ошкора гумаштаси эканликларини тобора кўпроқ фош этмоқдалар.

Бизнинг зиммамизга, деди Ҳиндистон Компартияси Миллий Кенгашининг Бош секретари, катта тарихий масъулият юклатилган: биз Ҳиндистон Компартиясини ишчилар, энг камбағал деҳқонлар ва меҳнаткашларнинг бошқа табақалари ўртасида кенг базага эга бўлган оммавий партияга айлантиришимиз зарур. Комил ишонч билан айтиш мумкинки, Ҳиндистон Компартияси сўл ва демократик кучларнинг, шу жумладан ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресс партиясидаги тараққийпарвар элементларнинг бирлигига эришишда муайян муваффақиятларни қўлга киритди. Шундай бирликка эришиш йўлигина ҳозирги мушкул вазиятда миллат манфаатларига мос бўлиб тушишини, шу йўлдан борган тақдирдагина реакцияга зарба бериб, мамлакатни контрреволюция хавфидан сақлаб қолиш мумкинлигини Ҳиндистон Компартияси исботлади.

Ҳиндистон Компартияси Марказий секретариатининг аъзоси Йогендра Шарма ташкилий масалалар тўғрисида доклад қилди. Ушбу докладда Ҳиндистон Компартияси иккала съезд ўртасидаги даврда ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланганлиги, мамлакатнинг сиёсий ҳаётида энг катта сўл партия сифатидаги таъсирини кучайтирганлиги уқтириб ўтилган. Партия сафларидаги кишилар 355 минг кишига етганлиги, яъни IX съезд ўтказилган даврдан буён 125 минг янги аъзолар қабул қилинганлиги шуни кўрсатиб турибди.

Бугун кечки мажлисда съезд делегатлари ва меҳмонлари томонидан самимий кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

(Давоми 3-бетда).

▲ ЧИНОЗ районидаги «Қизил Октябрь» колхози механизаторлари қишлоқ хўжалик техникасини кўкламга пухта ҳозирлаб қўймоқдалар. Тракторлар ва бошқа экиш агрегатларининг асосий қисми мавсумга тахт қилиб қўйилди.
Суратларда: (чапдан ўнгга) 1. Звено бошлиқлари Қ. Абдураимов ва С. Жўраевлар трактор моторини кўздан кечиришяпти. 2. Сеялкаларни созлаш пайти. 3. Тракторчи Р. Шарипов ўз агрегатини ремонт қилмоқда.

А. Абалян фотолари.

ИШ ҲАҚИ ВА НОРМА

ИҚТИСОДИЙ МАВЗУДА

Сўнгги вақтларда халқ хўжалигининг турли соҳалари, корхона ва ташкилотларда меҳнат қилаётган ва ўртача миқдорда маош олаётган ишчилар, ходимларнинг тариф ставкалари ва иш ҳақларини оширишга қаратилган тадбирлар кўрилмоқда.

Областимиз саноатининг бошқа соҳалари қатори машинасозлик корхоналарида ҳам меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари жорий қилинди. Натижада ишчиларнинг тариф ставкалари 27 процент, шу жумладан ишбай асосида ишловчи машинасозларнинг маоши 30 процент ошди. Инженер-техник ходимларнинг лавозимига қараб тўланадиган маош 18 процент, хизматчиларники эса 14 процент ортди.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартларини жорий қилиш давомида ходимларнинг малакаси оширилди, ишчиларнинг малака разрядлари қайта кўриб чиқилди. Раҳбарлар, инженер-техник ходимлар ва бошқа мутахассислар аттестациядан ўтказилди. Шу асосда меҳнатни нормалаш такомиллаштирилди. Техникага асосланган иш нормалари кенг жорий қилинди.

Айрим корхоналарда ишбай асосида ишловчи ишчилар учун амалдаги норма 28 процентдан 50 процентгача ва ундан ҳам ортиқроқ кўпайтирилди. Натижада нормалаш иши анча тартибга тушиб қолди, бу соҳадаги мавжуд бўлган чалкашлик ва нуқсонлар камайди. Масалан, Тошкент экскаватор заводи меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартларига ўтилмасдан илгари ишбайчилар томонидан норманинг бажарилиши ўртача 196 процентни ташкил этарди. Янги тартибга ўтилгач, у 117.7 процентгача камайди. «Ташхимсельмаш» заводида эса бу рақамлар 156 процентдан 120 процентга, «Ташсельмаш» заводида 148 процентдан, 118 процентгача тушди. «Таштекстильмаш» заводида эса 225 процентдан 127 процентгача, агрегат заводида эса 165 процентдан 110 процентгача камайди.

Корхоналарда ишчилар ва ходимларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлигини такомиллаштиришга қаратилган ишлар амалга оширилди. Ишлаб чиқаришнинг конкрет шароитларини ҳисобга олиб, меҳнатга ҳақ тўлашнинг анча самарали қоидалари ишлаб чиқилди ва тасдиқланди. Иш ҳақи тўлашнинг форма ва усуллари кенгайди. Тармоқлараро ва айрим тармоқдаги ўртача меҳнат сарфиёти нормативлари асосида жорий қилинган нормалар бўйича ишлаётганларни рағбатлантириш қўллана бошланди. Айни вақтда қўшимча касблар ўзлаштирганлиги, хизмат кўрсатиш зонаси кенгайганлиги ва бажарилаётган ишлар ҳажми кўпайганлиги, меҳнат унумдорлигини оширганлиги ва маҳсулот сифатини яхшилаганлиги ва бошқа шу каби кўрсаткичларни оширганлиги учун қўшимча ҳақ тўлаш тобора кенгроқ йўлга қўйилмоқда.

Меҳнатга маош тўлашнинг янги тадбирларини жорий қилиш ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар иш ҳақини ошириш билан бирга коллективларда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини анча яхшилашга олиб келди. Кўпгина корхоналарда кадрларнинг қўнимсизлиги, прогулчилик бирмунча камайди. Социалистик меҳнат интизомини бузишнинг бошқа фактлари ҳам сийраклашди. Ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат фаолияти ва ижодий ташаббуси ривожланди. Бу ўз навбатида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Областимиз машинасозлик корхоналари коллективлари маҳсулот реализация қилиш юзасидан тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили планини анча ортиғи билан адо этдилар. Қўшимча миллионларча сўмлик турли-туман маҳсулотлар тайёрланди. Халқ хўжалигига белгилангандан ташқари юзлаб дона трактор ва трактор прицеплари, ўнлаб компрессорлар, чанглагич-пуркагичлар, қишлоқ хўжалиги машиналари учун 1 миллион сўмликдан кўпроқ эҳтиёт қисмлар, 300 минг сўмликка яқин химия асбоб-ускуналари ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди.

Аксарият коллективлар фаолиятининг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлари ҳам сезиларли даражада ошди. Масалан, Янгийўлдаги «Нормаль» заводида меҳнат унумдорлиги ортди. Унинг кўтарилиши ҳар бир ишловчи ҳисобига 1973 йилдагига нисбатан 8 процентни ташкил этди. Тошкентдаги асбобсозлик заводида ишлаб чиқаришнинг бу муҳим кўрсаткичи 12,3 процент ўсди. Агрегат заводида эса ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорликнинг ошиши 11 процент, «Компрессор» заводида эса 10,3 процент бўлди.

Кўпгина корхоналарда материаллар ва хомашёларни тежаб-тергаб сарфланиши устидан назорат кучайтирилди. Натижада маҳсулот тайёрлаш учун моддий ва меҳнат сарфиётининг анча камайишига эришилди. Маҳсулот таннархининг арзонлашишидан кўп миқдорда давлат маблағи тежаб қолинди.

Шу билан бирга айрим хўжалик раҳбарлари, жойлардаги партия ва касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, иш вақтининг бекор ўтишини камайтириш, янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга олиб келувчи шу каби бошқа тадбирларни амалга ошириш билан етарли шуғулланмаяптилар. Меҳнат унумдорлигини кўтариш ва маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорликни кучайтириш бўйича ишлар етарли даражада олиб борилмаяпти.

Айрим корхоналарда муҳим ташаббусларни ёйишга етарли эътибор берилмаётганлиги афсусланарли бир ҳолдир. Шу туфайли ҳам «Ташхимсельмаш», Экскаватор ва бошқа қатор машинасозлик корхоналарида қўшимча касбларни ўрганиш ва кўп станокка хизмат кўрсатиш ҳаракати қулоч ёйганича йўқ. Бевосита цехларда ишловчи раҳбарлар ва инженер-техник ходимларнинг маошига қўшимча ҳақ тўлаш ҳамон йўлга қўйилгани йўқ. Меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан оширганлиги ва ишчи-хизматчилар сонини камайтиришга эришганлиги учун моддий ва маънавий рағбатлантиришда жуда кўп камчиликларга йўл қўйилмоқда.

Айрим корхоналарда меҳнатни нормаллаштириш иши ҳамон етарли тартибга солинмаган. Масалан, «Подъёмник» заводида меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари жорий қилинган бўлса ҳам, ишни нормалашда айтарли ўзгариш бўлгани йўқ. Техник асосланган нормалар суст жорий қилинмоқда. Шунинг учун ҳам ишчиларнинг смена давомида бажараётган ўртача иш ҳажми нормадагига нисбатан 38 процент ортиқ бўлмоқда. Ишбай асосида ишловчиларнинг 28 процентга яқини амалдаги нормани 150 процентдан ошириб адо этмоқда.

Худди шундай аҳволни Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида ҳам кўриш мумкин. Бу ерда ишбай асосида ишловчиларнинг 50 процентдан кўпроғи нормани 130—150 процент атрофида бажармоқда.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари ишчи-хизматчилар активлигини ошириш ва социалистик мусобақани янада ривожлантиришга қаратилган. Аммо ишнинг кўзини билиб фойдаланмаслик натижасида бу айрим ҳолларда салбий натижаларга олиб келмоқда. Шу туфайли кўпгина корхоналарда иш вақтининг анчагина қисми йўқотиляпти, асбоб-ускуналарнинг бекор туриб қолиши камаймаяпти, ишлаб чиқариш интизоми талаб даражасида бўлмаяпти. Бу ўз навбатида коллективлар томонидан, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилишига тўсқинлик қилмоқда.

Худди шу туфайли Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги, холодильник ва экскаватор заводлари коллективлари ўтган хўжалик йилида ишлаб чиқаришнинг қатор кўрсаткичлари бўйича зиммаларига юклатилган вазифани бажаришнинг уддасидан чиқмадилар. Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш плани бажарилмади, заргарлик заводида эса меҳнат унумдорлиги бўйича топшириқ адо этилмади. Натижада давлатга пландагига нисбатан юзларча минг сўмлик кам машина механизмлар етказиб берилади. Маҳсулот таннархининг ортиб кетишида анчагина миқдорда зарар кўрилди.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги тартиби афзалликларидан самарали фойдаланиш ишлаб чиқаришни анча юксалтиришга ёрдам бермоқда. Демак, бу ишни ҳамма жойда пухта ўйлаб жорий қилиш ва шу йўл билан коллективларнинг меҳнат активлиги ва ижодий изланишини янада кенгайтиришга эришиш керак.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида, КПСС Марказий Комитети СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йил давлат планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун саноат, қурилиш, транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш имконини берадиган барча омиллардан кенг фойдаланиш кераклиги алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Шуни ҳисобга олиб меҳнатга ҳақ тўлаш системасини янада такомиллаштириш бўйича амалга оширилаётган ишларни ҳар бир коллектив фаолияти техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга хизмат қилдириш зарур.

К. РАҲИМОВ,
облсовпроф инструктори.
М. МИРҲАМИДОВ.
«Тошкент ҳақиқати» ходими.

159-трест 22-қурилиш бошқармаси коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда юқори кўрсаткичлар билан тугаллаш учун ўзрао социалистик мусобақани қизғин авж олдирмоқда. Бошқарманинг илғор электр пайвандчилари Николай Бердимшаев ва Тафкин Холиқовлар мусобақада пешқадамлик қилишаётир.

А. Тўраев фотоси.

ЧИРОЙ БАҒИШЛОВЧИЛАР

(РЕПОРТАЖ)

Филиал бошлиғи ўзини таништирар экан, корхонага бошлади. Остона ҳатлаб кирилган замоно тикув машиналарининг бир меёрда, босиқ овози қулоққа чалинади. Оралиқ айтарли катта эмас, икки томони гулзор йўлдан ўтилса, кифоя, тўғри цехларга олиб боради.

— Аввал холироқ жойда гаплашсак, кўрсаткичлар билан танишиб, сўнгра цехларни айлансак,— мақсадга кўчамиз.

Абдужалил Исмоилов ўзича кулиб қўйди-да, хижолатомуз деди:

— Махсус кабинетимиз йўқ. Кўряпсиз, жой тор. Бирон-бир қўшимча хона қуришга имконият ҳам йўқ.

Хомашё сақланадиган хонада суҳбатни давом эттирамиз. Филиал бошлиғи ён дафтарчасининг у ёқ бу ёғини варақлар экан, сатрлардан кўзини узмаган ҳолда корхона ҳаёти хусусида ҳикоя қилади.

— Юбилей йили коллективимиз учун қувончли бўлди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда реализация қилиш топшириқлари ортиғи билан бажарилди. Тикилаётган устки трикотаж хиллари кўпайиб, сифати яхшиланди. Айниқса, аёллар жекетига давлат сифат белгисининг берилиши биз учун қувончлидир.

Коллективимизни кичик бир оила десак бўлади. Бор-йўғи 180 чевар ишлайди. Лекин шунга қарамай, катта карвондан ортда қолмаяпмиз. Қачонки республикамиз корхоналари, қурилиш ташкилотлари, барча муассасаларда шонли юбилей муносабати билан суръатга-суръат қўшилган, қўшимча социалистик мажбурият олиниб, меҳнат вахтаси эълон қилинган экан, биз ҳам ундан четда қолмадик. Мусобақага куч берилди, иш кунидан тағин ҳам самарали фойдаланиш йўллари изланди, янги, илғор технологияга амал қилинди, ишлаб чиқариш машъаллари тажрибасидан кенг фойдаланилди. Бундай тадбирлар ўз самарасини кўрсатди. Йиллик план барвақт бажарилиб, савдо тармоқларига мўлжалдагидан 13 минг дона кўп турли жакет, аёллар, болалар костюмлари ва бошқа кийимбош етказиб берилди.

Бинобарин меҳнат унумдорлиги планда белгиланганидан анча ортиқ бўлди. Буёғи хомашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш туфайли 17 минг сўмлик иқтисодий тежамкорликка эришилди.

Мана, беш йилликнинг ҳал қилувчи йили ҳам бошланди. Январь ойига якун ясаяпмиз. Айтиш мумкинки, эришган натижалар чакки эмас. План муддатидан 3 кун олдин бажарилиб, топшириққа қўшимча равишда 8 минг сўмлик маҳсулот тикилди...

Цехларни айланамиз. Онахон ва опахонлар шундай ишга берилишганки, бош кўтаришмайди, тикилаётган чоклардан кўз узишмайди. Мастер-технолог Маҳмуда Абдураҳимова ўз иши билан банд. Гоҳ у тикувчи тепасида, гоҳ буниси ёнида бир лаҳзагина тўхтайди, синчковлик билан тикилаётган кийим-кечакни кўздан кечиради. Лозим бўлиб қолса, дугоналарига йўл-йўриқ кўрсатиб, маслаҳатлар беради.

Тикув цехидан бичиқ цехига ўтамиз. Ўрта бўй, истараси иссиқ аёл чаққонлик билан лентали бичиш машинасида хомашё қирқаяпти.

— Саодат Мирсоатова,— таништиради ҳамроҳимиз,— кейинги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган илғорлардан. Кунлик, ойлик топшириқларини 120—140 процентдан кам бажармайди. Тикилаётган кийим-кечакнинг бежирим, сифатли чиқиши аввало бичувчиларимизга, уларнинг лаёқати ва топширилган вазифага сидқидилдан муносабатда бўлишларига боғлиқ. Саодатда ана шундай хислатлар жамул-жам. Бу ёғи у меҳрибон, мунис аёлларимиздан, етти фарзанднинг онаси.

Дарвоқе, филиал бошлиғи гапида жон бор. «Бешқайрағоч» массивининг Киров номли маҳалласида жойлашган мазкур корхона чеварларининг аксарияти яқин-яқинларгача оила бекалари бўлиб, ишлаб чиқаришдан четда эдилар. Негаки, уларнинг аксарияти Саодатга ўхшаш кўп болали оналардан эдилар. Қачонки, бу ерда фабрика филиали очилгач, мамнун ҳолда корхонага келишди. Тушликни ҳам кўпинча уйларида бирров қилиб келишади, болаларидан ҳам хабар олишади.

Фикримизни тасдиқлагандек, ҳамроҳимиз яна қўшимча қилди:

— Зарофат Мирҳайдарова, Муборак Исажонова, Ҳамида Умаралиева, Тамара Раҳматуллаева, Салима Холиқова, Маҳмуда Аббосова сингари тикувчилар, Маҳмуда Қосимова каби контролерларимиз планни ҳам дўндиришади, жамоатчилик ишларини ҳам. Уларнинг аксарияти шу кунларда келгуси беш йилликнинг 2—3 йили ҳисобига меҳнат қилмоқдалар, ўз касб-корларини эса ёш чеварларга қунт ва сабот билан ўргатмоқдалар.

Суҳбат айланиб яна маҳсулот сифати хусусида тўхталганда Абдужалил Исмоилович қисқача бор гапни айтди, қўйди.

— Бизда брак бўлмайди, тикилган буюмларимиз савдо тармоқларида ўтмай, чанг босиб ётмайди. Чунки, коллектив қўлидан чиқадиган маҳсулотлар магазинлардан тушган буюртмалар асосида тикилади. Бинобарин харидорбоп ҳисобланади.

Пойтахтимиздаги устки трикотаж фабрикасининг биринчи филиалининг қўли гул чеварлари улуғвор беш йилликнинг ҳал қилувчи йилини ана шундай меҳнат кўтаринкилиги билан бошладилар. Кишиларга гўзаллик, хуш кайфият бағишловчи нозик дидли бу кичик, ахил коллективга яратувчилик ишларида янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Я. САЛИМОВ.

АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН ЛИНИЯЛАР

Қўл меҳнатини енгиллатиш, янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга имкони борича кўпроқ жорий этиб, илғор иш усулларидан фойдаланиш ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичга эришиш омилларидир.

Оҳангарон цемент заводида мана шу тадбирларга тобора кўпроқ эътибор берилмоқда. Бу борада ўтган йили талайгина ишлар амалга оширилди. Яқинда дастлабки янгилик ўз самарасини кўрсата бошлади: иккита линиянинг автоматлашиши, йилига 18 миллион цемент плита ишлаб чиқариш имконини беради.

Шунингдек, корхонада қўл меҳнатини енгиллатиш бўйича ҳам қатор эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилмоқда Хомашё ва материалларни тежаб-тергаб сарфлаш ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқишга ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛ ЭКСПОРТИ

«Чирчиксельмаш» заводи маҳсулотлари республикамиз ҳамда мамлакат деҳқонлари меҳнатини енгиллатиш билан, биргаликда дўст чет мамлакатларида ҳам самарали ишламоқда.

Чирчиқ машиналарининг жаҳон бозорида шуҳрат қозониши бежиз эмас. Инженер-техник ходимлар, конструкторлар ҳамда новатор ишчиларнинг ижодий изланишлари ва янги техника ҳамда технологияни жорий этиш натижасида тайёрланаётган машиналар сифати ортиб бормоқда.

Куни кеча якунловчи йилнинг дастлабки экспорти жўнатилди: Вьетнам Демократик Республикасига бир нечта ариқ оладиган машина, Болгарияга эса 6 та «СКО-2,4» маркали кўрак чувийдиган машина ҳамда эҳтиёт қисмлар экспорт қилинди.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

Ш. Ажимуллаева кўп йиллардан бери Тошкент образив заводида баракали меҳнат қилиб келади. У меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишда, шунингдек вақтдан ўзиб ишлашда намуна бўляпти. Шу кунларда Ш. Ажимуллаева шахсий беш йиллик планини бажариш арафасида.

Л. Глауберзон фотоси.

ИЛҒОР ТАЖРИБА АСОСИДА

Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш поликлиника хизматида ҳам қўл келди. Буни ленинградлик шифокорлар иш тажрибаларидан ҳам яққол кўриш мумкин.

Ленинграддаги 54-поликлиника коллективининг ибратли иши эндиликда бутун мамлакатимиз бўйлаб ёйилди. Тошкентдаги 1-поликлиника шифокорлари ҳам ўз фаолиятларини шу илғор усуллар асосида ташкил қилдилар.

Поликлиника тўла радиолашди. Ҳар ҳафтада икки марта лекция ва суҳбат ташкил этилаётир. Бу ерда врачга қадар тиббий ёрдам кўрсатиш кабинети ҳам очилди. «Ҳамшира — жонкуяр шифокор» деган кўрик-конкурс ўтказила бошланди.

ИЖРОИЯ КОМИТЕТНИНГ КАТТА ТАЯНЧИ

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Ўтган йил Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Оржоникидзе районидаги Киров номли колхозлар ўрнида ягона «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ташкил этилди. Шу муносабат билан Оржоникидзе районидаги Гулистон қишлоқ Советнинг территорияси кенгайиб, аҳолиси кўпайди, Ўз навбатида қишлоқ Советининг ишига иш қўшилди. Аммо, ижроком активлиги заррача сусаймади. Белгиланган барча тадбирлар бўйича қувончли натижаларга эришилди.

Қуйида қишлоқ Совети ижроия комитетнинг раиси Саид ХАИТОВ эришилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилади.

Гулистон қишлоқ Совети территориясида «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Маданият» колхозлари жойлашган бўлиб ҳар иккала хўжаликда 30 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Ленин орденли академик Шредер номли илмий-текшириш институти, Механика институтининг филиали. Давлат ихтисослашган конструкторлик бюроси сингари ташкилотлар ҳам шу зонада жойлашган.

Қишлоғимиз территориясидаги колхозлар асосан сабзавотчилик билан шуғулланади. Бу жиҳатдан олганда «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида қўлга киритилган ютуқлар диққатга сазовор. Хўжалик меҳнаткашлари ўтган йили пландаги 4290 тонна ўрнига 4513 тонна картошка, пландаги 10.277 тонна ўрнига 14.277 тонна сабзавот етиштирдилар. 170 гектар помидорнинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олинди. Бу планда кўзда тутилганидан 12,5 центнер кўп демакдир. Хўжалик меҳнаткашлари чорвачилик, боғдорчилик борасида ҳам анчагина муваффақиятларни қўлга киритдилар.

«Маданият» колхозида теплица хўжалиги ривожлантириляпти. Сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил олиш тадбирлари амалга оширилаётир.

Қишлоқ меҳнаткашлари эришаётган барча ютуқларда доимий комиссиялар ва 170 нафардан иборат депутатларнинг ҳиссаси катта. Доимий комиссиялар қишлоқ Совети сессияларига хўжалик экономикаси ва маданиятини юксалтириш билан боғлиқ бўлган масалаларни тавсия этмоқдалар. Масалан, ўтган йили Шредер номли институтнинг илмий ходими Тўлқин Аҳмедов бошчилик қилаётган қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг тавсиясига кўра хўжаликларда агротехник тадбирлар, техникадан унумли фойдаланиш, кўкламги экишга тайёргарлик, сабзавотчиликда сувдан фойдаланиш масалалари муҳокама қилинди. Шуни айтиш кераккки, сессияга тақдим этилган ҳар бир масала чуқур ўрганилганлиги учун ишда ижобий самаралар берди.

Қишлоқ Совети ҳузуридаги ободончилик комиссиясининг ишлари тўғрисида ҳам фақат илиқ гаплар айтиш мумкин. Бу комиссияга жонкуяр депутат Ҳасан Ниёзов бошчилик қилмоқда. Қишлоқ Совети территориясидаги Михайловск участкаси кўп йиллардан бери сув танқислигидан қийналарди. Ўтган йили бу проблема ҳал этилди. Қатор ташкилотларнинг фондини марказлаштириш ҳисобига участка тўла водопроводлаштирилди. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг Киров номли участкасида қабристон ободонлаштирилди, автобус қатнови йўлга қўйилди.

«Маданият» колхозида газлаштириш ишлари жадал бормоқда. Қишлоқ территориясида истиқомат қилаётган хўжаликларнинг деярли ҳаммаси янги типдаги турар-жойларда яшаётганлиги айниқса қувонарлидир.

Биз меҳнаткашлар орасида турмуш маданиятини юксалтиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Эндиликда комсомол тўйлари ўтказиш, пенсияга тантанали равишда узатиш, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари билан ёшларнинг учрашувларини ўтказиб туриш ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин олди. Қишлоқ Совети ҳузурида фаолият кўрсатаётган маданият, ота-оналар университетларида оила, аҳлоқ, уй-рўзгор юритишга оид турли лекция ва суҳбатлар бўлиб ўтди. Бу эса кишиларни меҳнатга коммунистик муносабат руҳида, оилага, дўсти-биродарларга нисбатан самимият руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнаётир. Университетларда лекция ва суҳбатларни ўқитувчилар, олимлар, ташкилотлар раҳбарлари ўтказмоқдалар.

Ҳозирги пайтда қишлоқ территориясида 12 та мактаб, қатор болалар боғча-яслилари, клуб, 2 та касалхона, бир нечта аҳолига маиший хизмат кўрсатиш павильонлари, дорихона, магазинлар аҳоли хизматида.

Тажрибали педагог Абдуманноп Абдураҳимов бошчилигидаги халқ маорифи бўйича доимий комиссия аъзолари ёшларга таълим беришда назария билан ишлаб чиқариш практикасининг узвий бўлишини мунтазам назорат қилиб боради. Ўқувчилар бригадалари ёз фаслида колхозчиларга сабзавот ва картошкадан мўл ҳосил етиштириш ишларида катта ёрдам бермоқда.

Қишлоқ Совети фақат кампаниялар давридагина активлик кўрсатмасдан, балки ишни системали равишда олиб бораётир. Масалан ҳозир қиш мавсуми. Бундай қараганда, айтарли шошириб қўядиган ишлар йўқдек туюлади. Лекин, биз колхозларда тут плантацияларига қандай муносабатда бўлинаётганлиги, фермаларда иш қандай бораётганлиги билан қизиқдик. Тут кўчатларини парваришлаш ва асраш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди.

Партия ва ҳукуматимизнинг кам таъминланган оилаларда саккиз ёшгача бўлган болаларни нафақа билан таъминлаш борасидаги ғамхўрлиги туфайли ижроия комитетда иш янада ҳам кўпайди. Шу муносабат билан қишлоқ Советида ижроком ходимлари, жамоатчилик ташкилотлари вакилларидан иборат штаб тузилди. Штаб аъзолари ҳужжатлаштириш ишларини намунали олиб бормоқдалар. Ҳозиргача территориямиз бўйича мингдан ортиқ оилага нафақа белгиланди.

Қишлоқ Совети ўз ишида нимаики ютуқларга эришаётган бўлса, бу фақат унинг доимий комиссиялар ва жамоатчилик вакилларига таяниб иш тутаётганлиги туфайлидир.

С. ҲАСАНОВ.

ДЕМОКРАТИЯ ВА СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ УЧУН КУРАШДА

КПСС делегациясининг бошлиғи ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВНИНГ Ҳиндистон Компартияси X съездида сўзлаган нутқи

(Боши 1-бетда).

Азиз ўртоқлар, дўстлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг топшириғи билан, совет коммунистларининг 15 миллионли армияси номидан сизларга, Ҳиндистон Коммунистик партияси X съездининг делегатларига, Ҳиндистондаги барча коммунистларга қизғин қардошлик саломини топшираман.

Совет коммунистлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Ҳиндистон Коммунистик партияси ўртасидаги мустаҳкам қардошлик алоқаларини ғоят қадрлайдилар. Биз съездингизнинг ишида қатнашиш имкони берилганлигини буюк шараф деб, ҳамкорликнинг муҳим формаси деб, ҳар икки партия ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ва бирдамлик ифодаси деб биламиз.

Биз Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг ҳисобот докладини зўр эътибор ва иштиёқ билан тингладик. Миллий кенгашнинг бош секретари ўртоқ Ражешвара Рао ҳисобот доклади қилди. Бу докладда партиянгизнинг Ҳиндистон Коммунистик партияси IX съездидан буён ўтган уч йил мобайнидаги фаолияти якунлаштирилди ҳамда Ҳиндистон ишчилар синфининг ва меҳнаткашлар оммасининг ҳаётий манфаатлари йўлидаги кураш вазифалари белгиланди.

Докладда Совет Иттифоқининг актив тинчликсевар ташқи сиёсатига ва совет халқининг коммунистик қурилишдаги муваффақиятларига юксак баҳо берилганлиги учун партиянгизнинг съездига самимий миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Совет Иттифоқи ҳозирги вақтда ўзининг халқ хўжалигини ривожлантириш тўққизинчи беш йиллик планини амалга оширишнинг туғалловчи йилига қадам қўйди ва ўнинчи беш йиллик планни қабул қилишга тайёрланиб бормоқда.

Совет Иттифоқининг иқтисодий қудрати ғоят тез юксалиб бормоқда. Неча юзлаб йирик саноат объектлари, улкан электр станциялар, ноёб домна печлари, прокат станлари ва бошқа муҳим корхоналар, шу жумладан енгил саноат ва озиқ-овқат саноатининг кўпгина жуда хилма-хил корхоналари ишга туширилди. Меҳнат унумдорлиги ошди, ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш даражаси тағин ҳам юксалди, фан, техника тараққиёти натижасида бир қатор тамомила янги тармоқлар вужудга келтирилди. Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ва халқ хўжалигини бошқаришнинг самарадорлиги анча ортди.

Қишлоқ хўжалиги катта муваффақиятларга эришди. У комил ишонч билан социалистик экономиканинг ғоят ривожланган секторига айлантирилмоқда.

Совет деҳқонлари ва бутун совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакетнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган ҳамма эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ва ҳатто об-ҳаво шароити ноқулай келган вақтда ҳам озиқ-овқат ва техника экинларидан барқарор ҳосил олиш, шунингдек чорвачилик маҳсулотларини олишни таъминлаш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Совет давлати шу мақсадда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, уни ҳар томонлама механизациялаштириш, мелиорациялаш, янги ерларни ўзлаштириш, минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг қувватини тобора оширишга неча миллиардлаб маблағ ажратиб бермоқда.

Совет кишилари ўзлари қилган фидокорона меҳнатларининг самараларини яққол сезиб турибдилар. Халқ истеъмол қиладиган барча товарлар нархининг стабиллиги сақланиб қолгани ҳолда иш ҳақининг тўхтовсиз ошиб бораётганлиги, совет кишиларининг моддий фаровонлигини ҳамиша юксалтиришни таъминлайди. Кейинги тўрт йил ичидагина 30 миллиондан ошиқ кишининг пенсияси, нафақа ва стипендияси кўпайтирилди. 45 миллион киши янги квартираларга кўчиб жойлашди. Бутун мамлакатда уй-жой қурилиши юксак суръатлар билан давом эттирилмоқда. Бизнинг шаҳар ва қишлоқларимиз тобора обод ва кўркам бўлмоқда. Буларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съездининг халқ моддий ва маданий турмуш даражасини бутун чоралар билан оширишга қаратилган йўли конкрет ишларда ўз ифодасини топаётганлигини яққол исбот этади.

Мамлакатимизда социалистик қурилишнинг муваффақиятлари Совет Ўрта Осиёси республикаларининг, шу жумладан ўтмишда чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси бўлмиш Ўзбекистоннинг ютуқлари мисолида яққол намоён бўлади. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва улуғ Ленин партиясининг жанговар отрядларидан бири бўлмиш Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкил этилганлигига 1974 йилда ярим аср бўлди.

Ўзбек халқи шу давр ичида асрий қолоқликдан замонавий маданият чўққилари сари улкан қадам қўйди, ўтмишда юз йиллар мобайнида ҳам эришиш мумкин бўлмаган баланд чўққиларга кўтарилди. Бундан ярим аср илгари ҳатто кетмон ва меҳнатнинг бошқа энг оддий қуролларини ҳам ўзбек деҳқонлари учун чет эллардан келтиришга тўғри келар эди. Совет Ўзбекистонининг ҳозирги ҳаёти ўтмишдаги ҳаётдан кеча билан кундуз каби фарқ қилади. Республикада хилма-хил газлама ва озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб, нефть ва газ, кўмир ва олтин, химия воситалари ва тракторлар, қудратли пахта териш техникаси ва темир-бетон буюмлар, экскаваторлар ва ғоят мураккаб радиоэлектрон аппаратларгача кўп маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда ва тайёрланмоқда. Фақат бир неча рақамнигина келтириб ўтаман: Ўзбекистон ССР ташкил топганидан буён ўтган давр ичида республикада саноат ишлаб чиқариши 144 баравар ортди. Ўзбекистондаги электр станциялар ҳозирги кунда мамлакатимиздаги барча электр станциялар 1922 йилда ишлаб чиқарганидан 34 баравар зиёд энергия ишлаб чиқармоқда. Ўтган ярим аср мобайнида республикада индустрия гигантларигина пайдо бўлиб қолмади. Республиканинг бепоён ерларида инсон қўли билан яратилган денгиз ва дарёлар вужудга келди, ноёб гидротехника иншоотлари қад кўтарди, неча минг километр узунликда темирйўл ва автомобиль магистраллари, электр линиялари вужудга келтирилди. Республика тамомила электрлаштирилди. Деҳқонлар Комплективлаштирилиши натижасида Ўзбекистон ривожланган ва гуллаб-яшнаган социалистик қишлоқ хўжалиги ўлкасига айланди. Деҳқончилик ва чорвачиликнинг ҳамма маҳсулотларини етиштириш кўп даража ортди. Айниқса Ўзбекистоннинг асосий маҳсулоти—пахта етиштириш ғоят ўсди. Унинг ялпи ҳосили 200 минг тоннадан 5 миллион 300 минг тоннага етди.

Халқнинг маънавий ҳаётида ҳам туб ўзгаришлар рўй берди. Улуғ Октябрь арафасида ўқиш ва ёзишни биладиган кишилар бутун аҳолининг икки процентидан сал кўпроғини ташкил этар эди. Ўзбекистон ҳозирги кунда ёппасига саводхонлар республикаси бўлиб қолди.

Азиз ўртоқлар!

Социалистик тузум шароитида барча совет республикалари, СССРдаги барча миллат ва элатлар экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Уларнинг ҳаммаси коммунистик қурилиш ишига катта ҳисса қўшмоқда. Россия Федерацияси ва Украина, Белоруссия ва Молдавия, Болтиқ бўйи ва Закавказье Совет республикалари, Қозоғистон ва Ўрта Осиё Республикалари ишчилари, колхозчилари, меҳнаткаш зиёлилари партия ва ҳукуматнинг топшириқларини бажариш учун ғоят баланд руҳ билан меҳнат қилмоқдалар.

Бизнинг ҳамма муваффақиятларимиз КПСС ленинча миллий сиёсатини изчиллик билан амалга ошириш натижасида, социалистик интернационализм байроғи остида улуғ қардош совет оиласига жипслашган СССРдаги барча халқлар биргаликда бажарган ишларнинг, улар ўртасидаги ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамнинг ажойиб якунидир.

Совет халқи истиқболга зўр ишонч билан назар солмоқда. Биз қўлга киритган муваффақиятлар, бизда иқтисодий кризислар, ишсизлик, қимматчилик ва инфляция йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмаслигини англаш ана шундай ишонч бахш этади. Биз эртага бугунгидан яхшироқ яшашимизни аниқ биламиз.

Бизнинг партиямиз эришилган муваффақиятлар билан ҳеч қачон хотиржам бўлиб қолмайди. У мавжуд камчиликларни дадил очиб ташлайди ва коммунистларнинг, барча совет меҳнаткашларининг куч-ғайратини ҳали ҳал этилмаган проблемаларга сафарбар қилади. Бундай проблемалар оз эмас. Олға қараб қилаётган ҳаракатимиз билан бирга шундай проблемалар пайдо бўлмоқда.

Мамлакатимиз тараққиётининг перспектив планлари улуғвор планлардир. Ҳозирнинг ўзидаёқ Ғарбий Сибирда жуда бой нефть ва газ конлари ўзлаштирилмоқда. Кама бўйида улкан автомобиль заводи қурилмоқда. 3 минг километрдан ортиқ узунликдаги Байкал-Амур темирйўл магистрали қурила бошланди. Сибирь ва Узоқ Шарқнинг бепоён районларини ўзлаштириш ана шу темирйўл магистрали қурилиши билан боғланган, бошқа кўпгина йирик-йирик халқ хўжалиги комплекслари барпо этилмоқда. Россиянинг қора тупроқли бўлмаган марказий зонаси қишлоқ хўжалик экономикасини юксалтириш ғоят буюк иш бўлади. Ана шу зонада 60 миллионга яқин киши яшайди. Барча планларимиз муваффақиятли бажарилишига астойдил аминмиз. Ленинчи партиямиз ва унинг Марказий Комитетининг изчил раҳбарлиги, коммунистик жамият қураётган совет халқининг меҳнатдаги ғайрат-шижоати бунинг гаровидир.

Биз КПССнинг сиёсий йўлини ҳақли суратда ленинча йўл деб атаймиз. В. И. Ленининнинг таълимоти, унинг васиятлари, чизиб берган режалари энг ишончли, илмий компасдир. Партия кўп қиррали фаолиятининг ҳар бир қадамини ана шу илмий компас билан таққослаб кўриб, мамлакатни коммунизм сари олиб борадиган тўғри йўлдан оғишмай бошлаб бормоқда.

КПСС XXIV съезди белгилаб берган кенг социал-иқтисодий программа изчиллик билан амалга оширилмоқда. Бу эса ана шу программанинг кучи ва ҳаётийлигини, партиямиз, унинг Марказий Комитети ва барча маҳаллий партия ташкилотлари буюк ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий иш олиб бораётганини исбот қилади.

КПСС жамиятга раҳбарлик ролини амалга ошириб, унинг жамиятнинг иқтисодий социал ва маънавий ҳаётига таъсир кўрсатиш формалари ҳамда методлари замонанинг руҳига, партия олдида турган вазифаларга мумкин қадар тўлароқ мос бўлиши тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда. КПСС партия ички муносабатларини такомиллаштириш масалаларига, партия ҳаётининг ленинча нормаларига изчил риоя қилишга ва аввало, демократик централизм принципига катта принципиал аҳамият беради. Бу принцип партия ички демократиясини кенг ривожлантиришни, коммунистларнинг активлигини оширишни, уларнинг бирлиги, интизом ва уюшқоқлигини мустаҳкамлашни, партия ташкилотларини янада жипслаштириб, уларнинг жанговарлик қобилиятини кучайтиришни таъминлайди.

Азиз ўртоқлар!

Бизнинг мамлакатимизда коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш бутун жаҳонда тинчликни таъминлаш ва мустаҳкамлаш билан чамбарчас боғланган. Бизнинг партиямиз ва совет ҳукуматимиз бутун инсониятнинг манфаатлари ва орзу-тилакларига жавоб берадиган ана шу олижаноб ва инсонпарварлик мақсадларини кўзлаб, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини оғишмай ва сабот-матонат билан амалга оширмоқда.

Биз зўр ғайрат билан бажарган ишларнинг якунлари маълум. Энг муҳими шундан иборатки, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигининг асосларини жиддий суратда мустаҳкамлашга, жаҳон термо ядро уруши хавфини пасайтиришга муваффақ бўлинди. Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатлар ўтказиб келаётган изчил тинчлик ташқи сиёсати, барча тинчликсевар халқларнинг ҳаракати планетамизда янги сиёсий иқлимни вужудга келтирмоқда.

Ҳозирги пайтда кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар давом этадиган жараёнга айлантириш вазифаси реал тарзда ўртага қўйилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ, Франция ва Германия Федератив республикаси раҳбарлари билан яқинда ўтказган учрашувлари бу борада катта аҳамиятга эгадир. КПСС раҳбарлиги ана шу музокаралар давомида, шунингдек халқаро майдонда амалга ошираётган бошқа тадбирларида принципиал синфий позицияларда туриб иш кўрмоқда, халқаро кескинликнинг юмшатилишини мустаҳкамлаш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун, социалистик давлатларнинг манфаатларини, барча мамлакатлардаги меҳнаткашлар оммасининг манфаатларини таъминлаш учун қўлидан келган ҳамма ишларни қилмоқда. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев ўзининг толмас фаолияти билан ана шу олижаноб ишга шахсан катта ҳисса қўшмоқда.

Ўртоқлар!

Империализмнинг табиати ўзгармади, албатта. Аммо ҳозирги пайтда энг агрессив империалистик кучларнинг ниятларини барбод этиш учун реал имкониятлар мавжуддир. Халқаро майдонда кучлар нисбати тобора социалистик ҳамдўстлик фойдасига, ўз мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган халқлар фойдасига ўзгариб бормоқда.

Америка агрессив империализмининг Вьетнамда мағлубиятга учраганлиги ва Лаосда тинчлик тикланганлиги — тинчлик ва социализм кучларининг курашида эришилган жуда катта муваффақиятларнинг биридир.

Совет Иттифоқи араб халқлари билан, қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда ҳаракат қилиб, Яқин Шарқ можаросини тинч йўл билан мустаҳкам ва адолатли тарзда бартараф қилмоқ учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўрмоқда. Биз Фаластин араб халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва миллий давлат тузишга қаратилган қонуний ҳуқуқларини тамомила қўллаб-қувватлаймиз.

Португалияда Гвинея-Бисау, Мозамбик, Ангола халқларининг миллий озодлик ҳаракати билан қўшилиб кетган антифашист революциянинг тазйиқи остида империализмнинг сўнгги мустамлака империяси яксон бўлди. Португалияда фашистларнинг ярим асрлик ҳукмронлигидан кейин халқ кенг табақаларининг манфаатларини ифода этувчи демократик кучлар ҳокимият тепасига келди, Португалиянинг илгариги мустамлакаларида янги революцион-демократик ватанпарвар кучлар-миллий мустақиллик учун курашнинг актив қатнашчилари ҳокимият тепасига келмоқда.

Грецияда фашист хунта режимининг ағдариб ташланганлиги, бу мамлакатда граждан ҳукуматининг вужудга келтирилганлиги ва демократик оммавий ташкилотларнинг, шу жумладан Греция Компартиясининг ошкора ишлай бошлаганлиги муҳим воқеадир.

Буларнинг ҳаммаси халқаро майдонда тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлида кучларнинг янги нисбати вужудга келганлигини исбот қилади. Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликнинг Тинчлик программасини собитқадамлик билан амалга ошираётганлиги халқаро кескинликни юмшатишга эришишда етакчи роль ўйнади. Халқаро кескинликнинг юмшаганлиги турли мамлакатлардаги тараққийпарвар, демократик ташкилотларга воқеаларнинг боришига таъсир кўрсатишнинг кенг имкониятларини очиб берди. Ҳозирги кунда социал тараққиёт учун, монополиялар, йирик капитал ҳукмронлигига қарши, реакцияга қарши курашаётган ижтимоий синфлар ва партиялар тобора актив ҳаракат қилмоқдалар.

Бу курашнинг йўллари мураккабдир. Реакция, фашизм ўз позицияларини жангсиз қўлдан бериш ниятида эмас. Улар Чилида вақтинча ғалаба қозондилар. Аммо демократия ва тараққиёт кучларининг пировард натижада муқаррар ғалаба қозонишига шак-шубҳа йўқ! Леонид Ильич Брежнев айтганидек, «...Чилидаги воқеалар эмас, Португалиядаги воқеалар ижтимоий тараққиётнинг бош йўналишига асосланган!».

КПСС ривожланаётган давлатлар билан дўстона алоқаларни ривожлантириш ва самарали ҳамкорликни мустаҳкамлашни ўзининг муҳим интернационал вазифаларидан бири, деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги мустаҳкам дўстона муносабатлар социализм дунёсининг миллий озодлик ҳаракати вужудга келтирган дунё билан улуғ Иттифоқини, дўст мустақил мамлакатлар билан иттифоқини ёрқин ифода этади. Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона муносабатлар тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет-Ҳиндистон шартномасида мужассамлашди. Бу муносабатлар империализмга қарши, тинчлик, демократия, социал ва иқтисодий тараққиёт учун курашда ҳар икки мамлакат халқлари мақсадларининг муштараклигига асосланади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукумати, бутун совет халқи Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик, ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантиришни астойдил ва изчиллик билан ёқлаб чиқмоқдалар. Бу дўстлик ва ҳамкорлик Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон халқлари, Осиё ва бутун дунё халқлари тинчлиги ва хавфсизлигининг муҳим омилидир.

Совет Иттифоқидагилар Ҳиндистон жамоатчилигининг кенг доиралари, Ҳиндистон ҳукумати ва Бош министри Индира Ганди хоним бу масалани жуда яхши тушуниб олганликларини мамнуният билан таъкидламоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг 1973 йил ноябрь ойида Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити вақтида ўтказилган учрашувлар, суҳбатлар ва имзоланган ҳужжатлар ҳар икки томоннинг ҳамжиҳатлигини ва уларнинг дўстлик ҳамда ҳамкорликни янада ривожлантиришга интилаётганликларини яққол исбот этувчи далилдир.

Совет коммунистлари, совет халқи Совет—Ҳиндистон дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантириш ишида партиянгиз аъзоларининг, партия раҳбарларининг жуда катта роль ўйнаётганлигини яхши биладилар ва бунга юксак баҳо берадилар. Сизларга маълумки, ўтган йили СССР Олий Совети Президиумининг қарорига биноан Данге ва Ражешвара Рао ўртоқлар Совет Иттифоқининг олий ордени — Ленин ордени билан мукофотланган эди. Бу мукофот уларнинг жаҳон коммунистик, ишчилар ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракати олдидаги катта хизматларини, уларнинг Совет—Ҳиндистон дўстлигини мустаҳкамлаш ишига қўшган улкан ҳиссасини тақдирлашдир.

Ўртоқлар!

Халқаро кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш ер куррасидаги қандайдир бирор чекланган районнинг имтиёзи бўлиши мумкин эмас, албатта. Тинчлик яхлит бир нарсадир. Шу сабабли турли ижтимоий, сиёсий тузумга мансуб давлатларнинг тинч-тотув яшаш нормалари, ўзаро фойдали ҳамкорлик барча халқлар ва барча қитъаларнинг мулки бўлиб қолиши керак.

Шунинг учун ҳам Совет Иттифоқи Осиёда коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш ғоясини актив қўллаб-қувватламоқда. Осиёдаги кўп давлатлар анча вақтдан буён халқаро ҳуқуқ нормалари ва принципларни илгари сурдилар. Ана шу принцип ва ҳуқуқ нормалари асосида манфаатдор бўлган барча мамлакатларнинг коллектив ҳаракатлари билан барча низоли проблемаларни тинч воситалар ёрдамида ҳал этиш, Осиёда яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муҳитини мустаҳкамлашга эришиш мумкин эди. Коллектив хавфсизлик ва Осиё қитъасидаги мамлакатларнинг кўп томонлама кенг ҳамкорлиги ғояси ўзининг моддий ифодасини топиб, реал бир ҳолат бўлиб қолиши учун зўр бериб ҳаракат қилиш, изчил амалий қадамлар қўйиш ва яхши ният билан иш кўриш зарур эканлиги тамомила равшандир.

Хитой Халқ Республикасининг ҳозирги раҳбарлари Осиё халқларининг туб манфаатларга жавоб берадиган ана шу ижодий ишда ўзларини четга олганликлари ҳаммангизга яхши маълум. Маочилар ўз ҳатти-ҳаракатлари билан халқаро сиёсатда империализмнинг энг агрессив кучлари билан амалда иноқлашиб кетмоқдалар, кураш тиғини кескинликнинг юмшатилишига қарши, тинчликка қарши қаратмоқдалар, жаҳон социализмига, коммунистик ҳаракатга путур етказиш йўлини ўтказиб келмоқдалар, барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига зарар етказмоқдалар. Хитой Халқ Республикаси халқ вакилларини Умумхитой мажлисининг яқинда ўтказилган сессиясида Хитой раҳбарларининг сўзлаган нутқлари ҳозирги Хитойда антисоветизм давлат сиёсати даражасига кўтарилганлигини яна бир марта намойиш қилди.

Бизнинг партиямиз, Совет ҳукумати Пекин раҳбарларининг халқаро коммунистик ҳаракатдаги ва халқаро майдондаги бузғунчилик, кўпорувчилик фаолиятига қарши ленинча принципиал позицияда туриб, Хитой билан давлат муносабатларини нормаллаштиришни, улуғ Хитой халқи билан дўстликни тиклашни изчиллик билан ёқлаб чиқмоқдалар.

Азиз ўртоқлар, кўпгина қардош коммунистик ва ишчи партиялар сизнинг съездингизга ўз делегацияларини юбордилар ёки съездга ўз табрикларини йўлладилар. Бу факт халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги кучайиб бораётганлигини, пролетар интернационализми ва коммунистларнинг қардошларча бирдамлик принциплари мустаҳкамланиб бораётганлигини исбот этувчи янги муҳим далилдир. Бу факт Ҳиндистон Коммунистик партияси халқаро коммунистик ҳаракатнинг жанговар отряди бўлиб, коммунистларнинг империализмга ва реакцияга қарши биргаликда олиб бораётган курашига салмоқли ҳисса қўшаётганлигини кўрсатади.

Қардош партиялар вакилларининг съездингизда иштирок қилаётганлиги Ҳиндистон Компартиясининг мамлакатдаги сўл ва демократик кучларни жипслаштириш соҳасидаги фаолиятига зўр қизиқиш билан қараётганлигини ҳам кўрсатиб турибди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси бу йил ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлайди. Ҳиндистон Коммунистик партияси мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун, унинг социал ва иқтисодий тараққиёти учун антиимпериалистик, ватанпарварлик курашининг олдинги сафларида бормоқда. Ҳиндистон коммунистлари Ҳиндистон халқининг демократик ғалабаларини ўнг реакция кучлари ва империализмга тарафдор бўлган доираларнинг ҳамласидан ҳимоя қилишда актив роль ўйнамоқдалар.

Ҳиндистон Коммунистик партияси миллий кенгашининг ҳисобот докладидан маълум бўлишича, қардош Ҳиндистон Компартияси ўз фаолиятида катта муваффақиятларга эришди. Партия аъзоларининг сони анча кўпайди. Ҳиндистон Коммунистик партиясининг касаба союз, деҳқонлар ҳаракати, ёшлар ва хотин-қизлар ҳаракатидаги позициялари мустаҳкамланди. Ҳиндистон Компартияси прогрессив социал-иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш учун, Ҳиндистон халқининг демократик ғалабаларини ҳимоя қилиш учун, ўнг реакцияга қарши оммавий кампания ўтказилганлиги Ҳиндистон аҳолисининг кенг табақалари томонидан ғоят маъқулланганлигини биламиз. Керала штатида бирлашган фронт ҳукумати беш йилдан буён муваффақиятли иш олиб бормоқда, бу ҳукумат Ҳиндистон Компартияси, Ҳиндистон миллий конгресси ва бошқа демократик партияларнинг вакилларидан иборат бўлиб, партиянгизнинг таниқли арбоби ўртоқ Ачутха Менон унга раҳбарлик қилмоқда. Бу ҳукумат штатда бир қанча муҳим ўзгартишларни рўёбга чиқара олди, прогрессив ер ислоҳотини амалга ошира олди.

Азиз ўртоқлар!

Ички сиёсий вазиятнинг ҳозирги ривожи партиянгиз олдига, сўл ва демократик кучлар олдига мураккаб проблемаларни қўяётганлигини яхши тушинамиз.

Реакцион кучларнинг мақсади ҳамиша ва ҳамма жойда халқ манфаатларини кўзлаган социал-иқтисодий ўзгартишларнинг амалга оширилишига ҳалакит беришдан иборат. Бу кучлар табиий, мустақил ташқи сиёсатга ҳам қарши чиқмоқдалар, империалистик кучлар билан муроса қилишга мойилдирлар. Ўз-ўзидан маълумки, бу нарса халқнинг демократик ғалабаларини, унинг иқтисодий ва социал тараққиёт йўлидан олға қараб ҳаракат қилишини хавф остида қолдиради.

Жаҳон тарихи тажрибаси халққа қарши қаратилган режаларни барбод этиш учун демократик, чинакам ватанпарвар кучларни маҳкам жипслаштириш муҳим аҳамият касб этаётганлигини кўрсатади.

Ҳиндистон Коммунистик партияси мамлакатни демократик ва социал тараққиёт йўлидан ривожлантириш учун актив кураш олиб бормоқда. Барча демократик кучларнинг мустаҳкам бирлигига эришиш, мамлакатдаги сўл демократик ва ватанпарвар доиралар билан ҳамкорлик қилиш юзасидан партиянгиз белгилаган йўл катта аҳамиятга эгадир.

Биз халқнинг ғалабаларини кенгайтириш ва қаттиқ туриб ҳимоя қилиш учун, мамлакатни тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлидан олиб бориш учун партиянгизнинг, Ҳиндистондаги барча демократик кучларнинг ўз сафларини жипслаштириш соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан тилаймиз.

Азиз ўртоқлар!

Шу мўътабар минбарда туриб, делегациямиз номидан ва барча совет коммунистлари номидан съездингизнинг ишида, партиянгизнинг Ҳиндистон халқи бахт-саодатини кўзлаган фаолиятида муваффақиятлар тилашга, демократия ва социализм йўлидаги курашингизда муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси аъзолари ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг сизларга йўллаган қизғин табригини изҳор қилишга ижозат бергайсиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Ҳиндистон коммунистик партияси ўртасидаги, Совет ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Ш. Р. Рашидов сўзининг охирида КПСС Марказий Комитетининг Ҳиндистон Коммунистик партияси X съездига табрикномасини ўқиб берди. Табрикнома гулдирос қарсаклар билан кутиб олинди. (КПСС делегацияси бошлиғининг нутқи КПСС, совет халқи шарафига, бузилмас Ҳиндистон—Совет дўстлиги шарафига кўп марта табрик хитоблари билан бўлиниб турди).

Ш. Р. Рашидов КПСС Марказий Комитети номидан Владимир Ильич Ленининнинг ёғочга ўйиб ишланган портретини Ҳиндистон Коммунистик партияси съездига туҳфа қилиб топширди.

СССРда ХОТИН-ҚИЗЛАР ХАЛҚАРО ЙИЛИНИ ЎТКАЗИШ КОМИССИЯСИДА

27 январь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров раислигида СССРда хотин-қизлар халқаро йилини ўтказувчи комиссиясининг мажлиси бўлди.

Мажлис қатнашчилари 1975 йилда амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар планини муҳокама қилдилар ва асосан маъқулладилар. Планда Бутуниттифоқ ва халқаро учрашувлар, конференциялар, семинарлар, конкурслар, фестиваллар, тантанали йиғилиш ва кечалар ўтказиш, виставкалар ташкил қилиш кўзда тутилган.

Якунловчи йил ва умуман беш йиллик топшириқларини ҳамда социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун халқ хўжалигининг барча тармоқларида хотин-қизлар бригадаларининг Бутуниттифоқ мусобақалари кенг авж олдирилади. Энг оммавий касб эгалари бўлган хотин-қизлар ўртасида «Энг яхши касб соҳибаси» номини олиш учун мастерлик конкурслари ташкил қилинади. Меҳнаткаш хотин-қизларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларининг Бутуниттифоқ кўриги ўтказилади. «Тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлидаги халқаро ҳаракатда хотин-қизларнинг роли», «СССРда хотин-қизлар масаласини ҳал қилишнинг миллий жиҳати» ва бошқа мавзуларда илмий конференциялар ўтказиш мўлжаллаб қўйилди. Москвада, Союзлар уйининг колонна залида «Совет хотин-қизлари — коммунизмнинг актив қурувчилари» мавзусида ижтимоий-сиёсий лекциялар ташкил қилинади.

Ғалабанинг 30 йиллигига тайёргарликка бағишланган тадбирларга, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси бўлган совет хотин-қизларининг, мамлакат ичкарисида ишлаган меҳнатчи хотин-қизларнинг жасоратини кўрсатишга алоҳида эътибор берилади.

Қизларнинг Москвада халқаро учрашуви, Минскда «Хотин-қизлар ер юзида мустаҳкам ва одилона тинчлик учун, фашизмга қарши курашда» мавзусидаги халқаро учрашув, Олмаотада Осиё мамлакатлари хотин-қизларининг ўз мамлакатларини иқтисодий ривожлантиришда ёш авлодни тарбиялашда иштирокига бағишланган семинар ўтказилади.

Планни муҳокама қилишда Москва иш группасининг раҳбари, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари Н. А. Петровичев, комиссиянинг масъул секретари, ВЦСПС секретари А. П. Бирюкова, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиумининг раиси Н. В. Попова, Белоруссия ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. Л. Снежкова, тинчликни ҳимоя қилиш совет комитетининг раиси ёзувчи Н. С. Тихонов, СССР Енгил саноат министрининг ўринбосари А. Т. Лаврентьева, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. М. Сирадзе, «Новости» матбуот агентлиги правлениесининг Раиси И. И. Удальцов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари З. Г. Новожилова, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Украина жамияти президиумининг Раиси В. С. Шевченко қатнашдилар.

К. Т. Мазуров мажлисда нутқ сўзлаб, хотин-қизлар йили доирасида ўтказиладиган тадбирлар жамият ҳаётининг барча соҳаларида совет хотин-қизларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ҳамда обрў-эътиборини янада юқори кўтариш лозимлигини таъкидлаб ўтди. Советлар мамлакатининг меҳнаткаш хотин-қизлари халқаро анжуманларда ўз ватанининг ютуқлари, унинг тинчликсевар ташқи сиёсати тўғрисида, совет давлати меҳнаткаш хотин-қизларга ва оналарга, ёш авлодга зўр эътибор бериб, улар ҳақида ғамхўрлик қилаётганлиги тўғрисида бутун жаҳонга фахр билан гапириб берадилар. Хотин-қизлар йилини ўтказишда иштирок этиш учун деб таъкидлади К. Т. Мазуров, кўплаб давлат ва ташкилотларни, ижодий союзлар, матбуот, телевидение ва радио эшиттиришни жалб қилиш зарур.

Комиссиянинг навбатдаги мажлисларида совет хотин-қизларининг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитларини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган бир қанча масалалар ва таклифларни кўриб чиқишга қарор қилинди.

Совет хотин-қизлари комитетининг Раиси В. В. Николаева-Терешкова хотин-қизларнинг жаҳон конгрессига тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисида ахборот берди. Бу конгрессни шу йил октябрь ойида Берлинда чақириш мўлжаллаб қўйилди.

Комиссия СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионова таклифига мувофиқ хотин-қизларнинг халқаро йили муносабати билан СССРда ўтказиладиган тадбирлар тўғрисида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти учун мўлжалланган ахборот текстини маъқуллади.

Комиссия ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев иштирок этди.

(ТАСС).

ЧОТҚОЛ тоғлари оппоқ қор билан қопланган. Тоғ ён бағирларидаги яйловларда Юқори Чирчиқ районидаги хўжаликларнинг минглаб чорва моллари — қўй-қўзилари боқилмоқда. Чорвадорлар қишловни муваффақиятли ўтказиш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Қўй-қўзилар тўйимли озуқалар билан боқилмоқда.

«Правда» колхозининг минглаб қўй-қўзилари ҳам ҳозир ана шу тоғ ён бағирларидаги яйловларда ўтлаб юрибди. Чўпонлар қишловдан қўйларни семиз ва соғлом олиб чиқиш, қўзилатиш кампаниясига ҳозирданпухта ҳозирлик кўриб қўйиш ҳаракати билан яшамоқдалар. Илғор чўпон Ж. Қулдошев ўз вазифасини сидқидилдан адо этиб келмоқда. У бу йил ҳар 100 бош қўйдан 115 тадан қўзи олишга аҳд қилган. Суратда: ўртоқ Ж. Қулдошов.

Е. Ботиров фотоси, (ЎзТАГ).

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги олдидан ҳамма ерда Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан қизиқарли учрашувлар ўтказилмоқда. Яқинда Тошкент танк командирлари олий билим юртида ҳам шундай учрашув бўлди. Билим юрти курсантлари ҳузурига Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси Қизил байроқ, Александр Невский, Қизил Юлдуз орденларининг соҳиби Григорий Дмитриевич Борисенко меҳмон бўлиб келди. У ёшларга фашист босқинчилари билан бўлган жангларда халқимиз кўрсатган жасорат тўғрисида ҳикоя қилиб берди: Суратда: Г. Д. Борисенко билим юрти курсантлари даврасида.

А. Авазов фотоси, (ЎзТАГ).

У КУНЛАР ШУҲРАТИ СЎНМАС

— Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига тайёргарликни ўтган йилда бошлаб юборган эдик, — дейди Бекобод шаҳар маданият бўлими мудири И. Белошевский. — Шаҳардаги Ғафур Ғулом номли кутубхонада ўтказилган тематик кечага Улуғ Ватан уруши ветеранларидан бир группасини таклиф этдик. «Биз солдат шинелини кийган эдик» деган мавзуда қизиқарли суҳбат бошланиб кетди.

Шаҳарда ҳозир 8 та клуб, 28 та кутубхона фаолият кўрсатмоқда. Маданият саройлари ва клубларда ташкил этилган 131 та тўгаракка 4127 ҳаваскор аъзодир. Бўлаётган учрашувлар ва кечаларда улар актив иштирок этмоқдалар. Ўтган йили жойларда уюштирилган 334 та тематик кеча ва учрашувлар ниҳоясида ҳаваскорлар 226 марта концерт қўйиб бердилар. Бу кечаларда сўз ва соз оҳанги бир-бирига уланиб кетди.

Кечаларнинг аксарияти Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланди. Юбилей муносабати билан бўлган учрашувларда ветеранлар Ватан озодлиги йўлида фронтларда жон фидолик қилган ўғил-қизлар ҳақида тўлқинланиб сўзлаб бердилар.

Областимизнинг Олмалиқ, Янгийўл, Чирчиқ каби шаҳарларида ҳам Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига тайёгарлик юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилган. Олмалиқ маданий муассасаларида улуғ санага бағишлаб виставкалар ташкил қилинмоқда. «Улар Ватанни ҳимоя қилган эдилар»; «Қаҳрамон комсомоллар», «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди», «Совет Иттифоқига хизмат қиламан» деган темаларда суҳбатлар ўтказилмоқда, лекциялар ўқилмоқда. Корхоналарда эса «Фронтчилар, орденларни тақинг!» деган шиор остида ветеранлар билан учрашувлар уюштирилмоқда. Бу кечаларда фронт қўшиқлари ижро этилмоқда.

Мазкур тадбирлар ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга кўмаклашмоқда. Учрашув ва кечалар давомида улар ота-боболаримиз босиб ўтган жанговар йўл билан яна ҳам яқинроқ танишмоқдалар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

АХБОРОТ СПОРТ

СИЗ ҲАМ ЮТАСИЗ, СПОРТ ҲАМ...

«Сиз ҳам ютасиз, спорт ҳам» деган «Спортлото» борган сари миллионлаб кишилар диққатини ўзига жалб қиляпти. Мамлакатимиздаги бу оммавий ўйин спортни ривожлантириш, янги-янги стадионлар, саройлар ва комплекслар қурилишига катта ҳисса қўшмоқда.

«Спортлото» республикамизда ўйнала бошлаганига 3 йилдан ошди. Ана шу қисқа вақт мобайнида спорт лотореяларидан тушган маблағга кўплаб иншоотлар барпо этилди, йирик халқаро ва Бутуниттифоқ турнирлари ўтказилди. Бу тадбирларга 1,5 миллион сўм сарф қилинди.

— Спорт лотореяси ўйинида омади келаётган кишилар оз эмас, — деди «Спортлото» Ўзбекистон зонал бошқармасининг бошлиғи И. А. Саакянц. — Кейинги тиражларда омадли карточкаларнинг бирига 27 минг сўм ютуқ чиқди. Бу ҳозирча республикамиз учун ягона рекорд ҳисобланади. 36-тираж ҳам ишқибозлар учун омадли бўлди. 74724 сўмлик карточка тарқалиб, 45249 сўмлик ютуқ тўланди.

Ўтган йили «Спортлото» зонал бошқармаси ҳаммаси бўлиб 2 миллион 200 минг сўмлик карточка тарқатган эди. Бу йил эса 8,5 миллион сўмлик карточка тарқатишимиз керак. Ана шу рақамларнинг ўзи ҳам «Спортлото» ишқибозлари сафи тобора кенгаётганлигидан дарак бериб турибди.

— Иван Асланович бултур ҳаммаси бўлиб қанча ютуқ тўланди?

— Олтита, айниқса, бешта омадли рақамни тўғри топадиган кишилар оз эмас. Юқорида эслатганимиздек, 27 минг сўм ютган ўртоқ ҳам бешта карточкада бештадан рақамни тўғри топган экан. Олтита рақамни эса бултур фақат бир кишигина тўғри топди. 110 та карточка эгаларига ҳам бештадан рақамни тўғри топганликлари учун анчагина ютуқ тўладик. 1974 йилда ҳаммаси бўлиб, 1 миллион сўмликдан кўпроқ ютуқ берилди.

Биз бу йил бултургига қараганда 500 минг сўмлик кўп «Спортлото» билети реализация қилишимиз керак. Маблағ 1980 йилги Москва олимпиадаси фондига тушади. Зонал бошқармамиз Олимпиада фондига 300 миллион 400 минг сўм тўплаб беради. Маблағларнинг бир қисми республикамиздаги янги спорт комплекслари қуриш, мавжудларини кенгайтириш ва ремонт қилишга сарфланади.

Пировардида «Спортлото» ишқибозларига бир янгиликни айтиб ўтмоқчимиз. 12 февралдан бошлаб лотерея тиражлари ҳар чоршанба куни ўтказиладиган бўлади. Карточкалар муддатидан кечикмай махсус яшчикларга ташланиши керак.

А. АБДУЛЛАЕВ.

МОСКВА ОСМОНИ ОСТИДА

...Турсунбуви ўша кезлари Тошкент алоқа техникумининг 2-курсида ўқир эди.

Эрта тонгда радиодан берилган нохуш хабарни эшитди-ю, қалби ларзага келди. Курсдош дугоналар тушга яқин военкоматга келишди. Лекин, улар рад жавобини олишди. «Фронт ортидаги ишлаб чиқаришга ҳам одам керак», дейишди.

Шундан кейин Турсунбуви «Ташсельмаш» заводига ишга кирди. Станогидан темир парчалари, ўт учқунлари сачрайди. У ўзини жангчилар сафида ҳис қиларди.

Москва остоналарида қизғин жанглар кетаётган бир пайтда Фрунзе Ҳарбий академияси Тошкентга кўчириб келтирилди. «Олдинги сафга тажрибали радистлар керак», деган гапни эшитиб техникум қизларидан 130га яқин киши яна военкоматга тўпланди:

— Бизни олдинги сафга юборинглар! — талаб қилишди улар.

Ҳарбий академия ёшларнинг шахтини қайтармай, уларни Куйбишев район военкоматига тўплади. Янги алоқа техникаси бўйича 6 ой ўқишди. Турсунбуви ҳам бошқа қизлар қатори курсни аъло баҳолар билан тамомлади ва Москва мудофаасига отланди. Ўшанда у 18 баҳорни кўрган эди.

«Москва — халқимизнинг юраги, — деб ёзади у хотира дафтарида. — Мана, мен Москвадаман. Душман бу шаҳарга ҳаво орқали бостириб киришни ўйлайди. Ҳаммаси хом хаёл! Мен уйғоқман, дўстларим уйғоқ. Билиб қўй, душман, бу улуғ элнинг гражданлари ерда эмас, кўкда. Бизнинг вужудимиз Москва осмонларига сингиб кетган».

Турсунбуви Юсупова рация аппарати ёнида доимо сергак эди. Ватан муҳаббати вужудини чулғаб олган бу уйғур қизнинг кўзлари Москва осмонида бўлди. Бутун диққат-эътибори билан самолётлар овозини кузатар, уларни аниқлаган заҳоти зенитчиларга хабар қиларди. Хиёл ўтмай, душман самолёти уриб туширларди.

У кейин Белоруссия, Ленинград, Прусия жанг майдонларида душманнинг ҳаво ва қуруқликдан юборган ажал элчилари йўлини тўсди. Қизил Армиянинг фронтлари ўзаро алоқа боғлашида катта ёрдам кўрсатди. Симлар қинига кучли овозини сиғдирган ер-кўкни меҳрлик билан кузатган Турсунбуви опа 1946 йилда Тошкентга қайтиб келди. У Янгийўлдаги 4-мактабга рус тили ўқитувчиси қилиб ишга тайинланди.

Ойлар, йиллар ўтди. Турсунбуви Юсупова Тошкентдаги рус тили ва адабиёти институтини сиртдан тамомлади. Бу даврда у тажрибали муаллим бўлибгина қолмай, талабчан ва тиришқоқ жамоатчи сифатида ҳам танилди. Бир неча йил Янгийўл район партия комитетида ишлади. «Маориф аълочиси» Т. Юсупова район Советига депутат қилиб сайланган, район ва область маориф бўлимларининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Турсунбуви опанинг оиласига ҳамманинг ҳаваси келади. Унинг умр йўлдоши Айниддин Ушуров ҳам педагог — ўқитувчилар малакасини ошириш институтига директорлик қилади. Тўнғич ўғли Садриддин — Тошкент политехника институтининг 2-курс студенти. Кичик ўғли Сайфуддин эса Тошкент Давлат университетининг Шарқ факультетида 1-курсда ўқийди. Кенжа қизи Гулнора енгил саноат техникумида сиртдан билим олиб, ўзи севган соҳада меҳнат қилмоқда.

Она ўз ҳаётидан мамнун.

Я. ТОИРОВ,
Янгийўл райони.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

◆ СССР терма командаси боксчилари Америка бўйлаб сафарларини якунладилар. Улар сўнгги, тўртинчи учрашувни Нью-Йорк шаҳрида ўтказдилар. Спортчиларимиз олдинги учрашувларда ажойиб муваффақият қозонганликлари учун ҳам бу гал залга одатдагидан кўпроқ — 4 мингдан ортиқ ишқибоз тўпланди.

Олдинги галларда бўлгани сингари бу галги учрашувда ҳам совет боксчиларининг устунлиги сезилиб турди. Пировардида ҳисоб бизнинг фойдамизга 8:2 бўлиб тугади.

◆ «Неделя» соврини учун минифутбол бўйича Москвада ўтказилаётган мусобақада пойтахт темирйўлчилари муваффақиятли иштирок этмоқдалар. Улар навбатдаги учрашувда ўтган йилги чемпионатнинг кумуш медаль совриндори «Спартак» командасини 9:4 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Ўша куни ЦСКА командаси София терма командаси устидан 7:2 ҳисобида муваффақият қозонди. Энди ҳар иккала команда биринчи ўрин учун ўзаро куч синашади.

◆ Шауля ва Красноярск шаҳарларида қўл тўпи бўйича «А» класс биринчи группа аёллар терма командалари ўртасида СССР чемпионатининг биринчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Тўқимачи» командаси гандболчилари Шауля шаҳридаги учрашувларда қатнашиб, дастлаб Минскнинг «Технолог» командасидан 11:13 ҳисобида енгилдилар. Аммо иккинчи учрашувда ҳамшаҳарларимиз ўзларини қўлга олиб, бор маҳоратларини ишга солдилар ва Тбилисининг «Буревестник» командасини 19:11 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Вильнюснинг «Швиеса» командаси билан бўлган баҳс эса 12:12 ҳисобида тугади.

◆ Португалия ва СССР терма командаларининг 29 январга белгиланган ўртоқлик учрашуви кечиктирилди. Учрашув «Бенфик» клуби стадионида бўлиши керак эди. Аммо бўлажак матч арафасида «Бенфик» клуби ва Португалия футбол федерацияси тушадиган маблағни тақсимлашда ўзаро келишолмай қолдилар. Шу сабабли ҳам ўйин маълум муддатга кечиктирилди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ — АФҒОНИСТОН ҲАМКОРЛИГИ

ҚОБУЛ, 28 январь. (ТАСС). «Жумҳурият» газетаси Афғонистон Республикасини ривожлантириш тўртинчи беш йиллик плани бажарилишини шарҳлаб, муҳим саноат ва қишлоқ хўжалик объектларини қуришда СССР катта ёрдам бераётганлигини ёзади. Жалолобод ирригация комплекси ва шу комплексга кирувчи давлат «Ғозиобод» ва «Ханда» қишлоқ хўжалик фермалари, «Сарда» ирригация комплекси, Мозори Шарифдаги азотли ўғитлар заводи ва Тэс, Саланг довони орқали ўтган йўл, Пулихумри — Шибирғон автомагистрали, нефть разведка қилиш ва газ қазиб чиқаришда ёрдам бериш Совет — Афғонистон ҳамкорлиги объектларининг тўла бўлмаган рўйхатидир, деб таъкидлайди газета. Шу объектларнинг ҳаммаси Афғонистон экономикасини юксалтиришга катта ҳисса қўшяпти.

ПОРТУГАЛИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ ҲУЖЖАТИ

ЛИССАБОН, 28 январь. (ТАСС). Португалия Компартиясининг Бош секретари Альваро Куньял душанба куни Лиссабонда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ПКП Марказий Комитетининг сўнгги пленумида қабул қилинган ҳужжатни ўқиб берди.

Шу ҳужжатда мамлакатдаги сиёсий аҳволга Коммунистик партия томонидан баҳо берилади ва Португалиядаги демократик революция ҳозирги вақтда ҳал қилувчи фурсатни бошидан кечираётганлиги уқдириб ўтилади. Португалия, дейилади ҳужжатда, монополиялар ва катта заминдорларга қарши изчил кураш олиб бориш, мамлакат экономикасини бошқаришда меҳнаткашлар оммасининг иштирокини кенгайтириш йўли билан ҳозирги иқтисодий қийинчиликларни бартараф эта олади.

Компартия ҳужжатида реакциянинг демократик революцияни янада ривожлантиришга халақит бериш йўлидаги уринишларига чек қўйиш зарурлиги уқдириб ўтилади.

ПРОТОКОЛ ИМЗОЛАНДИ

ПХЕНЬЯН, 28 январь. (ТАСС). Иқтисодий ва илмий-техникавий масалалар юзасидан Совет — Корея ҳукуматлараро маслаҳат комиссиясининг 12-мажлиси СССР билан КХДР ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтиришни кўзда тутувчи протоколни имзолаш билан тугади. Музокараларда совет делегациясига СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари И. Т. Новиков, КХДР делегациясига маъмурий кенгаш бош министрининг ўринбосари Цой Чжэ У бошчилик қилди.

Дўстлик ва ҳамкорлик руҳида бир қанча масалалар муҳокама қилинди, иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш ва кучайтириш, ҳар икки мамлакат манфаатлари, бутун социалистик ҳамдўстлик манфаатлари йўлида совет ва корейс халқларининг дўстлигини мустаҳкамлаш ишига янги ҳисса қўшилди.

Бугун совет делегацияси ватанига жўнаб кетди.

СОВЕТ-АМЕРИКА КОМИССИЯСИНИНГ СЕССИЯСИ

ЖЕНЕВА, 28 январь. (ТАСС). Бугун шу ерда Совет-Америка доимий маслаҳат комиссиясининг сессияси очилди.

Бу комиссия ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги шартноманинг ҳамда стратегик ҳужум қуролларини чеклаш соҳасидаги баъзи тадбирлар тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида 1972 йил 26 майда тузилган муваққат шартноманинг, шунингдек, ядро уруши келиб чиқиш хавфини камайтириш юзасидан тадбирлар тўғрисида ҳар иккала мамлакат ўртасида 1971 йил 30 сентябрда тузилган шартноманинг мақсад ҳамда қоидаларини амалга оширишга кўмаклашмоғи лозим.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПАРИЖГА КЕЛДИ

ПАРИЖ, 28 январь (ТАСС). СССР Маориф министри М. А. Прокофьев бошчилигидаги чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари иттифоқининг делегацияси «Франция — СССР» жамиятининг таклифига биноан Парижга келди. Делегация составида, шунингдек СССР парламент группаси Совет — Франция секцияси раисининг ўринбосари, СССР космонавт-учувчиси авиация генерал-майори Г. Т. Береговой, СССР Педагогика фанлари академиясининг ҳақиқий аъзоси, профессор А. Н. Леонтьев бор.

Совет делегацияси бу ерда «Франция — СССР» жамияти таъсис этилганлигининг 30 йиллиги билан боғлиқ тадбирларда иштирок этади.

ЛОНДОН. Тред-юнионларнинг Британия конгресси ташаббуси билан Англия парламенти биноси ёнида кўп минг кишилик намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари парламент ҳамда ҳукуматдан Шрусберидаги иш ташлашда иштирок этган қурувчиларни тезда қамоқхонадан озод этишларини талаб этдилар.

И. Титов телефотоси. ТАСС фотохроникаси.

КУТИЛМАГАН ОВ

БАЙРУТ, 27 январь. (ТАСС). Ливан балиқчиларидан бир гуруҳи шимолий Ливандаги аҳоли яшайдиган Батрун пункти яқинида ташлаган тўрга тушиб қолган кутилмаган овни қуруқликка тортиб чиқариш учун икки соатдан кўпроқ вақт сарфладилар. Ниҳоят тўр соҳилга тортиб чиқарилгач, балиқчилар унга баҳайбат болға-балиқ тушиб қолганлигини кўриб ҳайратда қолдилар. Акуласимонлар отрядининг ҳаддан ташқари хавфли бу тури Ўрта денгизда учрамайди. Боши одатдан ташқари ясси ва болға шаклида бўлганлиги учун уни болға-балиқ деб аташади.

Тўрга тушиб қолган балиқнинг оғирлиги 480 килограмм, узунлиги 4 метр келади. Бу еб тўймас вахшийнинг қорнида қарийб 10 килограмм балиқ бор экан.

ЛЕНИНГРАД ШАРАФИГА

«Таштекстильмаш» заводининг коллективи якунловчи йил бошида Буюк Ғалабанинг 30 йиллиги олдидан қаҳрамон шаҳарлар шарафига меҳнат вахтаси эълон қилган эди. Ҳар бир цех алоҳида бу қаҳрамон шаҳар шарафига зарбдор ўн кун меҳнат вахтасида туриб, эстафетани навбатдаги цех коллективига топширади. Декаданинг бир кунида Тинчлик фонди учун бепул меҳнат қилинади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.00 — Фойдали учрашувлар. 20.30 — Ўн минут музика. 20.40 — «Ахборот». 21.00 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Спорт кўрсатуви. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Телефильм. 11.45 — Ёввойи ит Динго (бадиий фильм). 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Концерт. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Балет шинавандалари, сизлар учун. 20.40 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси (4-серия). 22.00 — ТОШКЕНТ. 22.20 — Қиш тонги (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30, 31/I да Кўрмайин босдим тиканни.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/I да Лақма, 31/I да Навоий Астрободда.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да Ташвишланманг, онажон 31/I да Биринчи бўса (19.00).

«ТАШКЕНТВОДСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича 1975 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машинист-бульдозерчи-скреперчи, машинист-экскаваторчи.

20—35 ёшдаги 8—10 синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.

Ўқувчилар ётоқхона, махсус кийим ва бир ойга 76 сўм миқдорда стипендия билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Қуйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат, паспорт, иш жойидан ёки мактабдан характеристика, медицина справкаси (286-форма), таржимаи ҳоли, ташкилот йўлланмаси.

Курсни битирганлар «ТАШКЕНТВОДСТРОЙ» трестининг қурилиш ташкилотларига ишга жойлаштирилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 3 ФЕВРАЛДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область Пискент район, Тошкент денгизининг Чап қирғоғи.

КИНО

Севишганлар қиссаси — «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Олтин будда сири — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Ҳаводаги саргузаштлар — «МОСКВА» (15.00, 17.00).

Сайха — Ғ. ҒУЛОМ номли (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Эркак ва қиз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Авлодлар нидоси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Полициячи бўлган эди — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Янги центурионлар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Маккеннинг олтинлари — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

«Тошкент ҳақиқати» газета редакциясига малакали випускающий

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент, Правда Востока, 26. Телефон: 334808.

Тошкент ресторанлар трести ва трест корхоналари коллективлари трест директори Р. Ю. Ўрозбоевга онаси

Гулсум УРОЗБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—01186. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2450.